'डॉक्टर ! तुम्हीसुद्धा...'

वेगळ्या विषयावरील प्रभावी कथानाट्य

'डॉक्टर ! तुम्हीसुद्धा...'मध्ये - मोहन गोखले, आनंदी, सुलोचा मोरे, आणि सुहास जोशी

छाया - उदय मिठबावकर

'अ मची विदूषक' या संस्थेने सादर केलेले 'डॉक्टर ! तुम्ही सुद्धा...' हे सामाजिक नाटक डॉक्टरांच्या दृष्टिकोनातून वैद्यकीय पेशाशिवाय इतरांना देखील दाखवायचे आहे. डॉ. अनंत नाडकर्णी यांचे सर्व विषयांशीच हात (कोलेस्टेरॉल, पेशंटसाठी) तुझाच साजणी, शस्त्रक्रियेनंतरची भाषा, अर्थात या नाटकाचा शेवट विषय असल्या तरी हे नाटक काही त्या प्रकारचे दाखवत असल्याचे भासत नाही. ते डॉ. हरिभाऊ आपटेंचे व सुहासचा मोठे हॉस्पिटलमधील झालेल्या वाद विवादांचा वादात दुसऱ्या दुसऱ्यापुढे घटोत्कची चिंतायी. पण दुसऱ्यांचे अभिनयी ही चांगले नाटकीय असले आणि प्रयोग विषय या नाटकाबद्दल थोडेसे अधिकचित्र दाखवायचे होते. परंतु नाटक तसे झाले नाही. परिणामतया दुर्दैवाने नाटक हे अधिक तेच आहे. त्यामुळेच डॉक्टरी पेशातील अपप्रवृत्ती नाटककारांनाच अधिक प्रभावी दाखवण्यासाठी प्रभावी दाखवण्यासाठी साधारण केलेले येथे दर्शविले जातील.

विषयानुसार नाटकाचे हे एक साधारण हिमनाम आहे आणि प्रमुख व्यक्तिरेखा या डॉक्टर्स आहेत. अर्थात डॉक्टरना सर्वसाधारण रोजच्या पुर्ण रेणारच त्यामुळे डॉक्टर व्यवसाय करणे या विषयावर अनेक नाटके आली आहेत. परंतु या नाटकाची एक विशिष्ट वैशिष्ट्यपूर्णता ही विषय मर्यादित असला तरी त्या विषयाचे आजच्या एकूण समाजातील ते दोघांनाचे एक भान सतत असल्याचे भासते. आणि त्यामुळे डॉक्टरांचे पेशातील सुखदुःखे, यशापयश, आनंद, समाधान यांचे चित्रण करताना लेखकाने समाजातील इतर घटकांचे दर्शन घडवले आहे. त्यामुळे नाटकाला एक व्यापक परिमाण लाभले आहे.

संकटाचे जग

एका रात्रपाळीच्या प्रसंगात डॉ. वैद्यही पेशंटचा घरचे मृत्युमुखात आले. त्यामुळे डॉक्टरांचे त्यांचे पती डॉ. अविनाश पेशंटचे घरात प्रत्येक डॉक्टरमध्ये काय

उर्वरित मजकूर पान ११ वर

आणि अनुभव येतील, वीरगतीत धावपरी ती त्यांची जीवनधारणा आहे. त्यामुळच सर्व अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज अशी मध्य आणि मध्यमवर्ग एकमेव तसंच अशी ३००/५०० खाटांचे हॉस्पिटल उभारण्याचे स्वप्न ती पाहते आहे. आणि त्यासाठी या संकल्पपूर्तीच्या प्रयत्नात वैद्यकीची त्याला साथ आहे. पत्नीच्या व मित्रा सहकारिवर्गाच्या या सारी योजनेला डॉ. पतवर्धनचा चित्रि नकार नाही त्यामुळे कुटुंबाची प्रकारचे सहाय्य देण्याचेही ते आपल्या स्वभावानुसार मान्यताच.

आपल्या या नियोजित प्रकल्पासाठी तिच्याने सोसावा लेकेबद्दल ३० लाख रुपयांचे कर्ज मिळविले आहे. डॉ. हिरेन हा डोलायला लागला पुढार, तिच्यासारी आणि आपला देहू, सगळ अवघडती देखभाल व हॉस्पिटल सारं नाहायला लावेल आहे. सर्व तर त्यामध्ये या संकल्पपूर्तीचेच देखरे त्यामध्ये हातात पुरती अडकलेले आहे.

समर्थपणे पेलत

डॉ. अविनाश पटवर्धन यांचा एकदोघ असल्याचा वैद्यकीची एक पेशंट, हाच पसार म्हणून फेरले. मूल हॉस्पिसारी ही पेडीकेडून औषधोपचार घेत असते. डॉक्टरमध्ये तीव्र आजकरीने आयुष्यातील या रुग्णाचा सर्व प्रकारचे उपाय थकत. प्रतिक्षणीय कुटुंबाचे सहकार्य या पूर्ण आणण्यासाठी धडपड ती करीतही राही. रात्रभरी सारा आणि तिची तळमळ पाहत असलेले पटवर्धनांचे हॉस्पिटल डॉक्टरांचे वैद्यकीय सेवाभावी वृत्तीचे दर्शन घडवते. हॉस्पिटलमधील कामगार संघटनेचे पदाधिकारी हॉस्पिटलच्या कारभारात हस्तक्षेप करतात. त्यामुळे व्यवस्थापनाचे नियंत्रण उपे रहाताच त्यामुळे हॉस्पिटलचे कामकाज बिघडते. त्यामुळे हॉस्पिटलच्या कारभारात हस्तक्षेप करणाऱ्या कामगार संघटनेचे पदाधिकारी यांच्याशी डॉक्टरांचे संघर्ष उडतात. या संघर्षात डॉक्टरांना आपल्या व्यवसायाचे पावित्र्य राखण्यासाठी कोणत्या प्रकारचे संघर्ष करावे लागतात याचे चित्रण नाटककाराने केले आहे.

व्यवसायाचे पावित्र्य

डॉक्टरांचे काम एवढे महान, त्या वेळेसारी आहेत्यात असलेले सर्व प्रकारचे सामान्य दोषांत पटवर्धन रंगवता करतात. सिद्ध करून सारखी डॉक्टर. डॉक्टरांच्या कामाचे महत्त्व सांगताना डॉक्टरांची कोणीच साथ करतात. कोणीच निवडत रुग्णालयाच्या बाहेरून आणतो. मुख्यत्वेकरून डॉक्टर विषयी एकदम शंका घेतो आणि तिकडे एक पक्षात एक बाजूची भावनी असत या वातावरणाची एका डिसिट डोक्यापर्यंतच हा विषय मर्यादित असला तरी त्या विषयाचे आजच्या एकूण समाजातील ते दोघांनाचे एक भान सतत असल्याचे भासते.

तरुण डॉक्टर तिच्या येतले वैद्यही करीता डॉक्टरांच्या व्यवसायाचे पावित्र्य राखण्याचे ते आपले कर्तव्य आहे, असे मानणारे आहे. त्यामुळे त्या दोघी 'तो करतो, हा करतो' याप्रमाणे वाग करायला आपण कसे करू शकतो ?' असे म्हणत असतात. त्याचे चित्र पुढारपणे ते वैद्यना उभारलेल्या नाटकात या नाटकात प्रभाव जाणवत.

संकटाचे जग

एका रात्रपाळीच्या प्रसंगात डॉ. वैद्यही पटवर्धन यांचे पती सुहिताला आले. त्यामुळे हॉस्पिटल त्यांचे पती डॉ. अविनाश पटवर्धन यांना प्रत्येक डॉक्टरमध्ये काय

विषयानुसार नाटकाचे हे एक साधारण हिमनाम आहे आणि प्रमुख व्यक्तिरेखा या डॉक्टर्स आहेत. अर्थात डॉक्टरना सर्वसाधारण रोजच्या पुर्ण रेणारच त्यामुळे डॉक्टर व्यवसाय करणे या विषयावर अनेक नाटके आली आहेत. परंतु या नाटकाची एक विशिष्ट वैशिष्ट्यपूर्णता ही विषय मर्यादित असला तरी त्या विषयाचे आजच्या एकूण समाजातील ते दोघांनाचे एक भान सतत असल्याचे भासते. त्यामुळे डॉक्टरांचे पेशातील सुखदुःखे, यशापयश, आनंद, समाधान यांचे चित्रण करताना लेखकाने समाजातील इतर घटकांचे दर्शन घडवले आहे. त्यामुळे नाटकाला एक व्यापक परिमाण लाभले आहे.

संकटाचे जग

एका रात्रपाळीच्या प्रसंगात डॉ. वैद्यही पटवर्धन यांचे पती सुहिताला आले. त्यामुळे डॉक्टरांचे त्यांचे पती डॉ. अविनाश पटवर्धन यांना प्रत्येक डॉक्टरमध्ये काय

उर्वरित मजकूर पान ११ वर

आणि अनुभव येतील, वीरगतीत धावपरी ती त्यांची जीवनधारणा आहे. त्यामुळच सर्व अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज अशी मध्य आणि मध्यमवर्ग एकमेव तसंच अशी ३००/५०० खाटांचे हॉस्पिटल उभारण्याचे स्वप्न ती पाहते आहे. आणि त्यासाठी या संकल्पपूर्तीच्या प्रयत्नात वैद्यकीची त्याला साथ आहे. पत्नीच्या व मित्रा सहकारिवर्गाच्या या सारी योजनेला डॉ. पतवर्धनचा चित्रि नकार नाही त्यामुळे कुटुंबाची प्रकारचे सहाय्य देण्याचेही ते आपल्या स्वभावानुसार मान्यताच.

आपल्या या नियोजित प्रकल्पासाठी तिच्याने सोसावा लेकेबद्दल ३० लाख रुपयांचे कर्ज मिळविले आहे. डॉ. हिरेन हा डोलायला लागला पुढार, तिच्यासारी आणि आपला देहू, सगळ अवघडती देखभाल व हॉस्पिटल सारं नाहायला लावेल आहे. सर्व तर त्यामध्ये या संकल्पपूर्तीच्या प्रयत्नात वैद्यकीची त्याला साथ आहे. पत्नीच्या व मित्रा सहकारिवर्गाच्या या सारी योजनेला डॉ. पतवर्धनचा चित्रि नकार नाही त्यामुळे कुटुंबाची प्रकारचे सहाय्य देण्याचेही ते आपल्या स्वभावानुसार मान्यताच.

आपल्या या नियोजित प्रकल्पासाठी तिच्याने सोसावा लेकेबद्दल ३० लाख रुपयांचे कर्ज मिळविले आहे. डॉ. हिरेन हा डोलायला लागला पुढार, तिच्यासारी आणि आपला देहू, सगळ अवघडती देखभाल व हॉस्पिटल सारं नाहायला लावेल आहे. सर्व तर त्यामध्ये या संकल्पपूर्तीच्या प्रयत्नात वैद्यकीची त्याला साथ आहे. पत्नीच्या व मित्रा सहकारिवर्गाच्या या सारी योजनेला डॉ. पतवर्धनचा चित्रि नकार नाही त्यामुळे कुटुंबाची प्रकारचे सहाय्य देण्याचेही ते आपल्या स्वभावानुसार मान्यताच.

समर्थपणे पेलत

डॉ. अविनाश पटवर्धन यांचा एकदोघ असल्याचा वैद्यकीची एक पेशंट, हाच पसार म्हणून फेरले. मूल हॉस्पिसारी ही पेडीकेडून औषधोपचार घेत असते. डॉक्टरमध्ये तीव्र आजकरीने आयुष्यातील या रुग्णाचा सर्व प्रकारचे उपाय थकत. प्रतिक्षणीय कुटुंबाचे सहकार्य या पूर्ण आणण्यासाठी धडपड ती करीतही राही. रात्रभरी सारा आणि तिची तळमळ पाहत असलेले पटवर्धनांचे हॉस्पिटल डॉक्टरांचे वैद्यकीय सेवाभावी वृत्तीचे दर्शन घडवते. हॉस्पिटलमधील कामगार संघटनेचे पदाधिकारी हॉस्पिटलच्या कारभारात हस्तक्षेप करणाऱ्या कामगार संघटनेचे पदाधिकारी यांच्याशी डॉक्टरांचे संघर्ष उडतात. या संघर्षात डॉक्टरांना आपल्या व्यवसायाचे पावित्र्य राखण्यासाठी कोणत्या प्रकारचे संघर्ष करावे लागतात याचे चित्रण नाटककाराने केले आहे.

डॉक्टरांचे जग

डॉक्टरांचे काम एवढे महान, त्या वेळेसारी आहेत्यात असलेले सर्व प्रकारचे सामान्य दोषांत पटवर्धन रंगवता करतात. सिद्ध करून सारखी डॉक्टर. डॉक्टरांच्या कामाचे महत्त्व सांगताना डॉक्टरांची कोणीच साथ करतात. कोणीच निवडत रुग्णालयाच्या बाहेरून आणतो. मुख्यत्वेकरून डॉक्टर विषयी एकदम शंका घेतो आणि तिकडे एक पक्षात एक बाजूची भावनी असत या वातावरणाची एका डिसिट डोक्यापर्यंतच हा विषय मर्यादित असला तरी त्या विषयाचे आजच्या एकूण समाजातील ते दोघांनाचे एक भान सतत असल्याचे भासते.

तरुण डॉक्टर तिच्या येतले वैद्यही करीता डॉक्टरांच्या व्यवसायाचे पावित्र्य राखण्याचे ते आपले कर्तव्य आहे, असे मानणारे आहे. त्यामुळे त्या दोघी 'तो करतो, हा करतो' याप्रमाणे वाग करायला आपण कसे करू शकतो ?' असे म्हणत असतात. त्याचे चित्र पुढारपणे ते वैद्यना उभारलेल्या नाटकात या नाटकात प्रभाव जाणवत.

संकटाचे जग

एका रात्रपाळीच्या प्रसंगात डॉ. वैद्यही पटवर्धन यांचे पती सुहिताला आले. त्यामुळे डॉक्टरांचे त्यांचे पती डॉ. अविनाश पटवर्धन यांना प्रत्येक डॉक्टरमध्ये काय

उर्वरित मजकूर पान ११ वर

आणि अनुभव येतील, वीरगतीत धावपरी ती त्यांची जीवनधारणा आहे. त्यामुळच सर्व अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज अशी मध्य आणि मध्यमवर्ग एकमेव तसंच अशी ३००/५०० खाटांचे हॉस्पिटल उभारण्याचे स्वप्न ती पाहते आहे. आणि त्यासाठी